

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

PÁLYÁZATI ÚTMUTATÓ

„Otthon Melege Program”

„Társasházak energia-megtakarítást eredményező korszerűsítésének,
felújításának támogatása” alprogram

Pályázat kódszáma: ZFR-TH/15

2015. február 23.

TARTALOMJEGYZÉK

1.	A pályázati konstrukció tárgya, célja.....	2
2.	A pályázati konstrukció forrása.....	3
3.	Támogatás igénybevételére jogosultak köre.....	4
3.1.	Pályázó szervezetek köre.....	4
3.2.	Pályázattal érintett épületek köre.....	5
3.3.	Nem nyújtható támogatás.....	5
4.	A beruházás teljes költségének összetétele.....	6
4.1.	A vissza nem térítendő állami támogatás mértéke és aránya	6
4.2.	Csekély összegű (de minimis) támogatás.....	7
5.	Támogatható tevékenységek köre	8
6.	Elszámolható költségek köre	14
6.1.	A kivitelezés költségeire vonatkozó előírások.....	15
6.2.	Szakértői, tervezői, eljárási költségek.....	15
6.3.	Egyéb, az elszámolható költségekkel kapcsolatos előírások.....	16
7.	Nem elszámolható költségek köre.....	16
8.	Műszaki ellenőrzés költsége.....	17
9.	Pályázat benyújtásának előkészítése.....	18
9.1.	Statikai nyilatkozat.....	18
9.2.	A pályázattal érintett épület energetikai felmérése.....	18
9.3.	Kivitelező kiválasztása.....	18
9.4.	A korszerűsítés költségeinek elszámolására vonatkozó szabályok.....	19
9.5.	Közzgyűlési határozathozatal.....	20
9.6.	Feltételes vállalkozási szerződés megkötése	20
9.7.	A pályázat benyújtásához szükséges egyéb dokumentumok beszerzése	20
10.	Pályázat benyújtása	20
10.1.	A pályázatok benyújtási módja, határideje és helye.....	20
10.2.	Pályázati dokumentumok	21
11.	A pályázatok bírálata.....	22
11.1.	Formai/Tartalmi vizsgálat/Elutasítás.....	22
11.2.	Hiánypótlás	22
11.3.	Befogadás	22
11.4.	Elbírálás / Döntési folyamat.....	22
11.5.	A döntés meghozatala.....	22
11.6.	Értesítés döntésről	23
12.	Támogatási Szerződés.....	23
12.1.	Szerződéskötéshez szükséges dokumentumok	23
12.2.	Támogatási Szerződés módosítása.....	24
13.	A beruházás megkezdése, megvalósítása, befejezése.....	25
14.	Pénzügyi elszámolás.....	25
14.1.	Az elszámoláshoz benyújtandó dokumentumok	26
14.2.	Az elszámolás hiánypótlása	27
15.	Kifogás.....	27
16.	Helyszíni ellenőrzések.....	28
17.	A monitoring adatok szolgáltatásának rendje.....	29
18.	Biztosítékok köre	29
19.	Vonatkozó jogszabályok indikatív listája	30
20.	Fogalomjegyzék	31

1. A pályázati konstrukció tárgya, célja

A társasházak elavult fűtés-, melegvíz- és energiaellátó rendszerei, továbbá a gyenge minőségű hőszigetelés jelentős energiaveszteséget – és ezáltal többlet széndioxid kibocsátást – okoznak. Az energiatakarékosság fokozását és az üvegházhatású gázkibocsátás csökkentését szolgáló épületenergetikai korszerűsítéseket célzó beruházások megvalósítása költséges, emiatt gyakran kivitelezhetetlen a lakóközösségek által megfelelő állami támogatás nélkül.

Az „Otthon Melege Program” „Társasházak energia-megtakarítást eredményező korszerűsítésének, felújításának támogatása” alprogramja lehetőséget nyújt a lakosság számára, a vissza nem térítendő állami támogatás felhasználásával és a lakóépületek tulajdonosainak pénzügyi hozzájárulásával, hogy a lakóépületeiket korszerűsítsék, felújítsák, így lakóépületeik korszerűsítésével hozzájárulva az ország energiahatékonyságának növeléséhez, valamint klímavédelmi céljaihoz.

A Zöldgazdaság Finanszírozási Rendszer fejezeti kezelésű előirányzat felhasználásáról szóló 69/2013. (XI. 28.) NFM rendelet (a továbbiakban: 69/2013. (XI. 28.) NFM rendelet) alapján támogatás nyújtható energiahatékonyságot és energiatakarékosságot szolgáló intézkedésekre, megújuló energiaforrásból megvalósuló energiatermelés fejlesztésére, valamint az üvegházhatású gázok kibocsátás-csökkentését eredményező beruházásokra, intézkedésekre.

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (a továbbiakban: NFM) a társasházak, lakásszövetkezetek részére energiahatékonyság növelését, széndioxid-kibocsátás csökkentését eredményező komplex, valamint megújuló energiaforrások felhasználását megvalósító költséghatékony beruházások támogatására vonatkozó pályázati kiírást tesz közzé.

A támogatás nyújtásának célja elsődlegesen az energiahatékonyság előmozdítása.

Az éghajlatváltozás növekvő kockázata miatt a környezetvédelmi beavatkozások egyik legalapvetőbb formája a fosszilis energiahordozókból származó üvegházhatású gázok emissziójának csökkentése. Ez nemzetközi kötelezettség számunkra, ami egyúttal a nemzeti érdek érvényesítését is jelenti.

Pályázatot benyújtani a meglévő állapothoz képest energetikai szempontból hatékonyabb állapotot eredményező korszerűsítés céljából lehet. Állami támogatás olyan épületenergetikai beruházásokhoz nyújtható, melyek az energiatakarékosság fokozását és az üvegházhatású gáz kibocsátás csökkentését, valamint melyek széndioxid-kibocsátás csökkentése számítható, illetve energetikai hatékonyság-javító hatása az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet (a továbbiakban: 7/2006. (V.24.) TNM rendelet) szerint az éves energia fogyasztásában igazolható.

2. A pályázati konstrukció forrása

Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló 2013. évi CCXXX. törvény 1. számú melléklet XVII. NFM fejezet 20. cím 35. alcím 04. jogcímcsoport „Zöldgazdaság Finanszírozási Rendszer” (ÁHT: 338306) fejezeti kezelésű előirányzata.

Az állami támogatás formája vissza nem térítendő, az elszámolás elfogadását követő finanszírozás formájában történik, a 69/2013. (XI. 28.) NFM rendelet alapján.

A pályázat meghirdetésekor **az állami támogatásra rendelkezésre álló keretösszeg: bruttó 10 000 000 000 Ft**, azaz tízmilliárd forint. A forrás kimerülése esetén a pályázat lezárásra vagy felfüggesztésre kerül. Felfüggesztés esetén amennyiben új, felszabaduló forrás áll rendelkezésre, a pályázat újranyitható.

A forrás elosztása régióként történik a Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján, társasházi épületszám/régió arányban megosztva.

Régió neve	épületszám (db)	lakásszám (db)	lakásszám (%)	Forrás (Ft)
Észak-Magyarország	10 678	365 058	13,51	1 351 000 000
Észak-Alföld	10 384	476 225	17,62	1 762 000 000
Dél-Alföld	12 730	441 682	16,35	1 635 000 000
Közép-Magyarország	47 611	570 733	21,12	2 112 000 000
Közép-Dunántúl	12 555	289 665	10,72	1 072 000 000
Nyugat-Dunántúl	12 661	277 345	10,26	1 026 000 000
Dél-Dunántúl	10 012	281 475	10,42	1 042 000 000
Összesen:	116 631	2 702 183	100	10 000 000 000

Támogató fenntartja a jogot – szükség esetén – a régiók közötti forrás átcsoportosítására.

3. Támogatás igénybevételére jogosultak köre

3.1. Pályázó szervezetek köre

A pályázati konstrukció keretében a statisztikai számjel elemeiről és nomenklatúráiról szóló 21/2012. (IV.16.) KIM rendelet alapján az alábbi szervezetek pályázhatnak:

692 Gazdálkodási formakóddal rendelkező szervezetek – Társasházak

593 Gazdálkodási formakóddal rendelkező szervezetek – Lakásszövetkezetek

A pályázaton való részvétel feltétele a Társasházak esetén a pályázattal érintett épület **összes** lakásának tulajdoni hányada alapján számított egyszerű szavazattöbbséggel, a Lakásszövetkezetek esetén pedig a pályázattal érintett épület **összes** lakástulajdonnal rendelkező tagok több mint felének a támogató szavazatával meghozott **közgyűlési határozat**. Közgyűlési határozat meghozható közgyűlésen vagy írásbeli szavazással.

A Társasházak és Lakásszövetkezetek továbbiakban együtt, mint Pályázó.

Nem nyújthat be pályázatot az a Pályázó, amely:

- a) lejárt esedékességű, 60 napot meghaladó adó- vagy adók módjára behajtható köztartozással bír, kivéve, ha az adóhatóság számára fizetési halasztást vagy részletfizetést engedélyezett, illetve akinek az Európai Unió tradicionális saját forrásai címen tartozása van;
- b) magyar adószámmal nem rendelkezik;
- c) nem tartozik a Pályázati Útmutatóban felsorolt támogatás igénybevételére jogosultak körébe;
- d) ellene az Európai Bizottságnak valamely támogatás visszafizetésére kötelező határozata van érvényben, továbbá azon Pályázó, aki a pályázat benyújtását megelőzően az államháztartás alrendszereiből, az Európai Unió előcsatlakozási eszközeiből, vagy a strukturális alapokból juttatott valamely támogatással összefüggésben a Támogatói Szerződésben vállalt kötelezettségét neki felróható okból nem teljesítette, kivéve vis maior esetét;
- e) az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendeletben foglaltak alapján a pályázat befogadásának feltételeként nem tesz írásbeli nyilatkozatot annak tudomásul vételéről, hogy lejárt esedékességű, meg nem fizetett köztartozás esetén, a köztartozás megfizetéséig a támogatás a Támogatottat nem illeti meg, illetve visszatartásra kerül, és a meg nem fizetett köztartozás összegét a Kincstár az állami adóhatóság számláján jóváírja. A Támogatottat a köztartozással csökkentett összeg illeti meg, a visszatartott költségvetési támogatásnak megfelelő összegű köztartozás az átutalással megfizetettnek minősül.

3.2. Pályázattal érintett épületek köre

A pályázat keretén belül a minimum 5, de maximum 60 lakásos épületek, 1946 után épült, de 2006. december 31. napjáig kiadott építési engedéllyel rendelkező távfűtéssel, házközponti fűtéssel, illetve lakásonként egyedi fűtéssel ellátott lakóépületek tulajdonosi közösségei igényelhetnek állami támogatást.

A pályázaton – építési technológiától függetlenül – csak olyan épület vehet részt, amelyben az épület (egyedi fűtés esetén a lakások) hőszabályozása és mérése már megoldott, vagy a pályázat keretén belül megvalósításra kerül.

Az egy helyrajzi számon nyilvántartott, több különböző épületből álló tulajdon esetében egy pályázat tárgya csak egy épület lehet, tehát annyi pályázatot kell benyújtani, ahány önálló épület korszerűsítését tervezi a Pályázó.

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy ugyanazon épületre vonatkozóan csak egy pályázat részesíthető támogatásban, így a pályázat ismételt, módosítási céllal történő benyújtása csak a korábban beadott pályázat visszavonása vagy elutasítása esetén fogadható el.

Amennyiben egy épület a beruházást megelőzően nem éri el az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet szerint „C” energetikai minősítési osztályt, a **beruházás befejezésével legalább a „C” energetikai minősítési osztályba sorolhatóvá** kell válnia. Amennyiben egy épület a beruházást megelőzően eléri 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet szerint „C” energetikai minősítési osztályt, a beruházás megvalósításával legalább két minősítési osztállyal javulnia kell a besorolásának, **valamint a beruházásnak kötelezően megújuló energia alkalmazásával kell megvalósulnia.**

Bármely épület korszerűsítése esetén kötelező a pályázat benyújtását megelőző 2 évnél nem régebbi statikai nyilatkozattal igazolni, hogy a fejlesztéssel érintett épületnek nincs állékonysági problémája a fejlesztés előtti állapotban.

3.3. Nem nyújtható támogatás

- a) megkezdett beruházáshoz;
- b) a pályázat szakmai, pénzügyi tartalmát érdemben befolyásoló valótlan, hamis adatot szolgáltatott a pályázat benyújtásakor, és ez hitelt érdemlően bebizonyosodik;
- c) olyan beruházáshoz, melynek műszaki tartalma a Pályázati Útmutatóban meghatározott tartalommal nem azonosítható, illetve az azokhoz kapcsolódó feltételeknek nem tesz eleget;
- d) olyan épület korszerűsítéséhez, mely nem felel meg a Pályázati Útmutatóban meghatározott kritériumoknak;
- e) olyan épület korszerűsítéséhez, melynek állékonysági problémája van;
- f) olyan épület korszerűsítéséhez, amely a lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I.31.) Korm. rendelet 1. § értelmében pályázati állami támogatás igénybevételevel épült az elmúlt 15 évben;
- g) olyan munkákra, mely – az államháztartás alrendszeréből vagy uniós támogatási forrásból – a jelen pályázatban megjelölt munkákkal azonos tartalommal és a jelen pályázat benyújtását megelőző 15 évben korszerűsítésre került;
- h) használt műszaki vagy egyéb berendezések, gépek, eszközök beszerzésének és szerelésének költségeihez.

4. A beruházás teljes költségének összetétele

A pályázattal érintett beruházás teljes költsége önrészből¹ és állami támogatásból² kerül biztosításra. Az önrész rendelkezésre állásáról a Pályázó lakóközösségi határozatot köteles benyújtani. Az önrész rendelkezésre állását a Pályázati Útmutató 12. pontban leírtaknak megfelelően Támogatási Szerződés megkötésének feltételeként szükséges igazolni. Az állami támogatás miniszteri döntéssel kerül meghatározásra, mely alapján a megítélt összeg a kifizethető támogatás felső határát képezi.

FIGYELEM! TÁMOGATÁST A TÁMOGATÁSI SZERZŐDÉS MEGKÖTÉSÉT MEGELŐZŐEN MEGKEZDETT BERUHÁZÁSRA NEM LEHET IGÉNYELNI.

4.1. A vissza nem térítendő állami támogatás mértéke és aránya

A táblázatban jelölt beruházási elemek a támogatási kategória eléréséhez elvárt minimálisan megvalósítandó fejlesztéseket jelzi, azonban csak és kizárólag olyan beruházások támogathatóak, melyek az I.-IV. pontokban jelölt munkák közül minimum 2 db (I. és/vagy II. és/vagy III. és/vagy IV.) megvalósítását tartalmazzák.

Az energetikai tanúsítvánnyal igazolt minden megtakarítható CO₂ kg/év-re egyszeri támogatás igényelhető, az alábbiak szerint:

Igényelhető állami támogatás	Minimálisan megvalósítandó beruházási elemek
950 forint minden megtakarítható CO ₂ kg/év egységre	5. IV. pontban foglalt bármely beruházási elem
850 forint minden megtakarítható CO ₂ kg/év egységre	5. III. 2.1. (minimum a lakások 30 százalékában) pontban foglalt a) vagy b) beruházási elem megvalósítása esetén
750 forint minden megtakarítható CO ₂ kg/év egységre	5. I vagy 5. II. pontokban foglalt bármely beruházási elem megvalósítása esetén

A pályázattal elnyerhető állami támogatás mértéke nem haladhatja meg a támogatás szempontjából elszámolható költségek 50 százalékát.

Az igényelhető állami támogatás maximális mértékének meghatározásában a Gyakori kérdések, információk c. dokumentumban ismertetett példák, a 4. sz. melléklet és a pályázatbenyújtó felületen kitöltendő pályázati adatlap nyújt további segítséget a szükséges adatok megadását követően. Az épület – beruházás megvalósítását megelőző, valamint a beruházás megvalósítását követő (teljes épületre vonatkozó pályázati beruházást figyelembe véve) – állapotaira elkészített energetikai tanúsítványokban foglalt **primer energia igény alapján szükséges a várható CO₂ csökkenés meghatározása.**

¹Az önrész a vissza nem térítendő állami támogatás összegén felüli rész. Az önrész lehet a Pályázó bankszámláján rendelkezésre álló, a felújításra elkülönített összeg; hitel; egyéb támogatás és támogatásnak nem minősülő más forrás.

²A támogatás formája vissza nem térítendő, az elszámolás elfogadását követő finanszírozású támogatás, amely pályázatonként egy épületre igényelhető.

Támogatásban részesülhetnek mindazon **lakások**, amelyek magánszemély, önkormányzat, társasházi lakóközösség, lakásszövetkezet vagy vállalkozás tulajdonában állnak. A pályázattal érintett épület vonatkozásában a nem magánszemélyek tulajdonában álló – Társasházak esetében tulajdoni hányada, Lakásszövetkezetek esetében a lakások darabszáma alapján - lakások nem haladhatják meg az épületben található összes lakás **50** százalékát.

4.2. Csekély összegű (de minimis) támogatás

A támogatásnak a társasházban vagy lakásszövetkezetben lakás tulajdonjogával rendelkező vállalkozás(ok) (a továbbiakban: vállalkozás) tulajdoni hányadára eső része az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 1407/2013/EU bizottsági rendelet szerinti csekély összegű (de minimis) támogatásnak minősül.

Bármely három pénzügyi év időszakában az egy és ugyanazon vállalkozás részére odaítélt csekély összegű támogatás összege tagállamonként nem haladhatja meg a 200 000 eurónak megfelelő forintösszeget, a közúti kereskedelmi árufuvarozást ellenszolgáltatás fejében végző egy és ugyanazon vállalkozás részére odaítélt csekély összegű támogatások teljes összege tagállamonként nem haladhatja meg a 100 000 eurónak megfelelő forintösszeget.

A csekély összegű támogatás nem halmozható azonos támogatható költségek vonatkozásában vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha a támogatások halmozása túllépi egy csoportmentességi rendeletben vagy a Bizottság által elfogadott határozatban az egyes esetek meghatározott körülményeire vonatkozóan rögzített maximális támogatási intenzitást vagy összeget.

Vállalkozás tulajdonában lévő lakás esetén a Pályázó köteles a Támogatási Szerződés megkötéséhez benyújtani a beruházással érintett vállalkozások csekély összegű (de minimis) támogatásról szóló nyilatkozatát (1. sz. melléklet). A csekély összegű (de minimis) támogatásra vonatkozó legfontosabb szabályokat a nyilatkozat tartalmazza. Amennyiben az adott vállalkozás a csekély összegű (de minimis) támogatásról szóló nyilatkozatát nem bocsátja a Támogató rendelkezésére, a támogatás teljes összegét a vállalkozás tulajdoni hányadára eső értékben csökkenteni kell.

Társasházak/lakásszövetkezetek esetében annyi „de minimis” nyilatkozatot kell benyújtani, ahány lakás áll vállalkozás(ok) tulajdonában. Amennyiben az érintett vállalkozások között kapcsolt viszony áll fenn, a csekély összegű támogatások 200 000 eurós keretét együttesen kell figyelembe venni.

A támogatást nyújtó döntése alapján a vállalkozásnak nyújtott támogatás nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak, így csekély összegű (de minimis) támogatásnak, amennyiben

- a) a támogatás nem vezet kereslet vagy befektetések vonzásához az érintett térségben, és nem akadályozza más tagállamokból származó vállalkozások letelepedését;
- b) a Pályázó által nyújtott termékek vagy szolgáltatások tisztán helyi jellegűek vagy földrajzilag korlátozott vonzáskörzettel bírnak;
- c) a szomszédos tagállamok piacaira és fogyasztóira csak marginális hatást gyakorolnak.

5. Támogatható tevékenységek köre

Jelen pályázatban energia-megtakarítást eredményező, **komplex épületenergetikai korszerűsítés megvalósítását célzó beruházások támogathatóak**, tekintettel arra, hogy a legnagyobb energia-megtakarítás a komplex felújítással érhető el.

Komplex felújítás alatt értendő minden olyan kivitelezési munkálat, mely az I.-IV. pontokban jelölt munkák közül minimum 2 db (I. és/vagy II. és/vagy III. és/vagy IV.) megvalósítását tartalmazza.

Az így létrejövő beruházások hozzájárulnak a komfortérzet, valamint az ingatlan értékének növeléséhez. Pályázatot nyújthatnak be azon társasházak vagy lakásszövetkezetek is, melyek korábban bizonyos felújítási elemeket (nyílászáró csere, szigetelés, gépészeti rendszer felújítása) – önerőből vagy állami, illetve önkormányzati támogatás segítségével - már megvalósítottak és jelen pályázatban vállalják az épület teljes, komplex korszerűsítésének megvalósítását. A komplex korszerűsítés biztosítja, hogy a vállalt beruházással elért energia megtakarítás révén a lakók rezsiköltsége csökkenjen.

Az épületburkot érintő beavatkozások esetén a beépíteni tervezett új / felújított szerkezeteknek meg kell felelni a 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet **5. számú mellékletének** 1. számú táblázatában meghatározott épülethatároló szerkezetek hőátbocsátására vonatkozó **költségoptimalizált követelményszintnek**.

A pályázattal korszerűsíteni kívánt épülethatároló szerkezetek **korábban már felújított szerkezeti részeinek** meg kell felelnie a 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet **1. számú mellékletének** 1. számú táblázatában meghatározott hőátbocsátási követelményértékének. Erről az energetikai tanúsítványt készítő szakértőnek nyilatkoznia kell.

FIGYELEM! Az épülethatároló szerkezetek cseréjére/felújítására vonatkozóan nincs mennyiség megkötés, de a beruházást követően a pályázattal érintett épület összesített energetikai jellemzőjének teljesítenie kell a 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet **1. számú mellékletének III. pontjában megadott értéket**.

A hőátbocsátási tényező követelményértékei - költségoptimalizált követelményszint

(Új / Felújítandó szerkezet esetén)

7/2006. (V. 24.) TNM rendelet **5. számú mellékletében** mellékletének 1. számú táblázat:

Épülethatároló szerkezetek	A hőátbocsátási tényező követelményértéke Um W/m ² K
1 Homlokzati fal	0,24
2 Lapostető	0,17
3 Fűtött tetőteret határoló szerkezetek	0,17
4 Padlás és búvótér alatti földem	0,17
5 Árkád és áthajtó feletti földem	0,17
6 Alsó záróföldem fűtetlen terek felett	0,26
7 Üvegezés	1
8 Különleges üvegezés*	1,2
9 Fa vagy PVC keretszerkezetű homlokzati üvegezett nyílászáró(>0,5m ²)	1,15
10 Fém keretszerkezetű homlokzati üvegezett nyílászáró	1,4
11 Homlokzati üvegfal, függönyfal	1,4
12 Üvegtető	1,45
13 Tetőfelülvilágító, füstelvezető kupola	1,7
14 Tetősík ablak	1,25
15 Ipari és tűzgátló ajtó és kapu (fűtött tér határolására)	2
16 Homlokzati, vagy fűtött és fűtetlen terek közötti ajtó	1,45
17 Homlokzati, vagy fűtött és fűtetlen terek közötti kapu	1,8
18 Fűtött és fűtetlen terek közötti fal	0,26
19 Szomszédos fűtött épületek és épületrészek közötti fal	1,5
20 Lábazati fal, talajjal érintkező fal a terepszinttől 1 m mélységig	0,3
21 Talajon fekvő padló (új épületeknél)	0,3
22 Hagyományos energiagyűjtő falak (pl. tömegfal, Trombe fal)	1

A hőátbocsátási tényező követelményértékei (Megmaradó szerkezeti elemek esetén)

7/2006. (V. 24.) TNM rendelet **1. számú mellékletében** mellékletének 1. számú táblázat:

Épülethatároló szerkezetek	A hőátbocsátási tényező követelményértéke Um W/m ² K
1 Külső fal	0,45
2 Lapostető	0,25
3 Padlásföldem	0,3
4 Fűtött tetőteret határoló szerkezetek	0,25
5 Alsó záróföldem árkád felett	0,25
6 Alsó záróföldem fűtetlen pince felett	0,5
7 Homlokzati üvegezett nyílászáró (fa vagy PVC keretszerkezettel)	1,6
8 Homlokzati üvegezett nyílászáró (fém keretszerkezettel)	2
9 Homlokzati üvegezett nyílászáró, ha névleges felülete kisebb, mint 0,5 m ²	2,5
10 Homlokzati üvegfal(2)	1,5
11 Tetőfelülvilágító	2,5
12 Tetősík ablak	1,7
13 Homlokzati üvegezetlen kapu	3
14 Homlokzati vagy fűtött és fűtetlen terek közötti ajtó	1,8
15 Fűtött és fűtetlen terek közötti fal	0,5
16 Talajjal érintkező fal 0 és 1 m között	0,45
17 Talajon fekvő padló a terület mentén 1,5 m széles sávban (a lábazon elhelyezett azonos ellenállású hőszigeteléssel helyettesíthető)	0,5

I. Homlokzati nyílászárók energia-megtakarítást eredményező cseréje, felújítása

A pályázat beadását megelőzően saját költségen kicserélt vagy felújított nyílászárók esetében visszamenőleg támogatás nem igényelhető, azonban a pályázat keretében cseréjük támogatható.

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy a homlokzati felületet érintő felújítások esetében a területileg illetékes önkormányzatoknál a településképi eljárások (bejelentés, véleményezés) figyelembe vétele szükséges.

Támogatható korszerűsítések:

- Lakások külső oldali nyílászáróinak energia-megtakarítást eredményező cseréje és/vagy felújítása;
- A lépcsőházak és az egyéb közös fűtött helyiségek (pl. közös tárolók, stb.) külső nyílászáróinak energiatakarékos felújítása és/vagy cseréje;
- Az épületek nyári hővédelmének javítása, árnyékoló vagy árnyékvető szerkezetek cseréjével, beépítésével, melyet az adott homlokzati oldalon, egységes módon fel kell szerelni. Támogatható minden olyan beavatkozás, mely az épület nyári szoláris terhelését megfelelő mértékben csökkenti anélkül, hogy a téli sugárzási nyereség csökkenne (gépi hűtés, légkondicionáló berendezés beüzemelése nem támogatható);
- A megfelelő légcsere biztosítása érdekében a nyílászárókba épített, belső igény szintnek megfelelő önszabályozó szellőző elemek beépítése támogatott költség - az új és a megmaradó külső oldali nyílászárók esetében is - a vonatkozó jogszabályok - 11/2013. (III. 21.) NGM rendelet / 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet - előírásainak betartása mellett.

Az új nyílászáró szerkezetek beépítéséhez szükséges szerkezeti elemek (belső-, külső párkány, takarólécek) támogatott költségnek minősülnek.

II. Homlokzatok és záró födémek hőszigetelése

Felhívjuk a figyelmet a beépítendő építési termékek esetén az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII.5.) BM rendelet (a továbbiakban: 54/2014. (XII.5.) BM rendelet) (2015. március 5.-től hatályos) előírásaira, különös tekintettel arra, hogy a homlokzati tűzterjedési határérték-követelmény az épületek szintszámának függvényében változó.

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy a homlokzati felületet érintő felújítások esetében a területileg illetékes önkormányzatoknál a településképi eljárások (bejelentés, véleményezés) figyelembe vétele szükséges.

A pályázat beadását megelőzően saját költségen megvalósított hőszigetelési munkálatok esetében állami támogatás visszamenőleg nem igényelhető, azonban jelen pályázat keretében – a Pályázati Útmutató vonatkozó előírásaira figyelemmel – lecserélhető, vagy a meglévő hőszigetelő rendszer alkalmassága esetén újabb réteg fogadásával bővíthető.

Támogatható korszerűsítések:

- Az épület valamennyi homlokzatának teljes hőszigetelése;
- Részleges homlokzati hőszigetelés kizárólag abban az esetben támogatható, ha a beruházás keretében a hőszigeteléssel nem érintett részeket már korábban hőszigetelték és egy adott homlokzati sík teljes egészében szigetelésre kerül jelen pályázat keretében. A pályázati beruházást követően szigeteletlen homlokzati falfelület nem megengedett;
- Az utolsó fűtött lakószint feletti födém teljes felületének (felső síkjának) hő- és vízszigetelése, ha az épület lapos tetős szerkezetű. Magas tető esetén az utolsó fűtött lakószint feletti zárófödém teljes felületének (felső síkjának), illetve beépített tetőtér esetén a beépítést határoló szerkezet hőszigetelése;
- Az első fűtött lakószint alatti födém alsó síkjának hőszigetelése, amennyiben az első fűtött lakószint alatti födém fűtetlen helyiséggel (például pince, garázs stb.) vagy külső térrel (árkád) érintkezik. Árkád esetén a felület külső szigetelése a külső hőszigeteléssel együtt kötelezően megvalósítandó;
- Az 54/2014. (XII.5.) BM rendeletben ismertetett tűzterjedés elleni gátak szerkezeti kialakítása támogatott költség, a helyi építésügyi hatóság előírásai alapján.

FIGYELEM! Jelen pontban megadott műszaki tartalomhoz kapcsolódó, a Támogató által meghatározott, kötelezően betartandó minőségi elvárások a 9.3.3 pontban kerültek kifejtésre.

III. Épületgépészeti rendszerek korszerűsítése, energia-megtakarítást eredményező felújítása

FIGYELEM! Csak és kizárólag olyan gépészeti korszerűsítések támogathatóak, melyek egyértelműen megakadályozzák a szénmonoxid mérgezés veszélyét és egyben a hatályos tűzvédelmi és Gáz Műszaki Biztonsági Szabályzatnak eleget tesznek.

Felhívjuk a Pályázók figyelmét, hogy csak és kizárólag olyan helyiségfűtő berendezések és a kombinált fűtőberendezések beszerzése és beépítése támogatható, melyek a 813/2013/EU rendelet értelmében 2015. szeptember 26. után is forgalomba hozhatóak. A szabályozás megjelenését követően a pályázat műszaki tartalma emiatt átdolgozható.

1. Távfűtéssel illetve házközponti fűtéssel ellátott ingatlanok

Kizárólag a társasház vagy lakásszövetkezet tulajdonában lévő rendszerek (primer oldal), illetve ezen rendszerek részét képező magántulajdonban lévő berendezések (szekunder oldal) felújítása, korszerűsítése illetve cseréje támogatható, a távhőszolgáltató tulajdonában lévő berendezések nem.

a) Kötelezően elvégzendő korszerűsítések (amennyiben nem kialakított):

- az épület hőfogyasztásának szabályozását és mérését biztosító berendezések – stranszabályozók és központi hőmennyiségmérők – felszerelése;
- a lakások hőleadóinak egyedi szabályozását biztosító berendezések – termosztatikus szelepek – felszerelése;
- központi használati melegvíz előállítás esetén a használati melegvíz fogyasztásának lakásonkénti egyedi mérését lehetővé tevő mérőórák felszerelése;
- a csőrendszer egycsöves rendszerről kétcsöves rendszerűvé, vagy legalább átkötő szakaszossá történő átalakítása;
- a gépészeti aknafalak megfelelővé tétele, lezárása, az aknák szintenkénti szakaszolása, amennyiben az elvégzendő munkák épületgépészeti aknában futó vezetékeket érintenek.

b) Nem kötelezően elvégzendő, de támogatható korszerűsítések:

- fűtési és/vagy használati melegvíz ellátó rendszerek felújítása, ezen belül a hőleadók cseréje, kazánok cseréje, a csőrendszer felújítása;
- központi szellőző rendszer kialakítása/felújítása/tisztítása, meglévő rendszer esetén a kötelező tisztítás elvégzésével;
- egyedi hőmennyiségmérők vagy költségmegosztó készülékek lakásonkénti felszerelése.

Fenti beruházások megvalósításához kapcsolódó járulékos munkálatok (kéményátépítés, fűtési- és/vagy használati melegvíz ellátó rendszer átalakítás, vezérlés kialakítása) támogathatóak.

Egyedi fűtésű lakások kialakítása, valamint távhőrendszerről való leváláshoz kapcsolódó gépészeti korszerűsítések nem támogathatóak!

2. Egyedi fűtéssel rendelkező ingatlanok

2.1 A pályázat keretében minden olyan **magántulajdonban lévő** fűtési / fűtési- és használati melegvíz rendszer hőtermelő berendezés cseréjével összefüggő tevékenység támogatható, melynek **széndioxid-kibocsátás csökkentése számítható**, illetve energia-megtakarítást eredményező hatása energetikai számítással és energetikai tanúsítással igazolható:

- a) A fűtési / fűtési- és használati melegvíz rendszer bármilyen hőtermelő berendezés cseréje **új kondenzációs gázkazán** beépítéssel;
- b) Gáz konvektor berendezések, elektromos kazánok cseréje energia megtakarítást eredményező bármilyen berendezésre;
- c) Használati melegvíz rendszer hőtermelő berendezés cseréje;
- d) Meglévő fűtési rendszer hőleadóinak és/vagy csőhálózatának korszerűsítése;
- e) Új fűtési rendszer hőleadóinak és/vagy csőhálózatának kialakítása.

Magántulajdonban lévő fűtési / fűtési- és használati melegvíz rendszer hőtermelő berendezés cseréjével összefüggő korszerűsítések csak és kizárólag a tulajdonos hozzájárulásával végezhetőek!

Támogatható minden olyan a fűtési / fűtési- és használati melegvíz rendszer hőtermelő berendezés cseréjével összefüggő tevékenység, mely a pályázattal érintett épület gépészeti rendszerén belül valósul meg, függetlenül attól, hogy a beruházással hány lakás érintett. A pályázattal érintett épületben a lakásonkénti fűtési / fűtési- és használati melegvíz rendszer lakásonként eltérő kialakítása is támogatott.

2.2 A pályázat keretében minden olyan a **társasház vagy lakásszövetkezet tulajdonában lévő használati melegvíz rendszer** (primer oldal) felújítása, cseréje támogatható, melynek széndioxid-kibocsátás csökkentése számítható, illetve energia-megtakarítást eredményező hatása energetikai számítással és energetikai tanúsítással igazolható:

a) Kötelezően elvégzendő korszerűsítések (amennyiben nem kialakított):

- a használati melegvíz fogyasztásának lakásonkénti egyedi mérését lehetővé tevő mérőórák felszerelése;
- a gépészeti aknafalak megfelelővé tétele, lezárása, az aknák szintenkénti szakaszolása, amennyiben az elvégzendő munkák épületgépészeti aknában futó vezetékeket érintenek.

b) Nem kötelezően elvégzendő, de támogatható korszerűsítések:

- használati melegvíz ellátó rendszerek felújítása, ezen belül a kazánok cseréje, a csőrendszer felújítása;
- központi szellőző rendszer kialakítása/felújítása/tisztítása, meglévő rendszer esetén a kötelező tisztítás elvégzésével.

Távhőrendszerre való csatlakozás feltételeinek megteremtése, illetve házközponti fűtés kialakításához kapcsolódó gépészeti korszerűsítések támogathatóak!

IV. A megújuló energiafelhasználás kialakítása vagy növelése

A komplex korszerűsítésnek „C” energetikai minősítési osztályból induló épületek esetében kötelező, a „C” energetikai minősítési osztályt el nem érő épületeket korszerűsítése esetében választható eleme a megújuló energiát hasznosító rendszerek kiépítése. Javasolt a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról szóló 2009/28/EK irányelvben meghatározott feltételek és kötelező paraméterek figyelembevétele.

A megújuló energiát hasznosító rendszerek kiépítése a pályázattal érintett teljes épület (társasházi/lakásszövetkezeti közös tulajdon és lakások) energiaigényének fedezésére szolgálhat, azonban egyéb, nem lakás céljára szolgáló helyiség energiaigényének fedezésére nem. Az energiaigények meghatározását a pályázattal érintett épületre vonatkozóan szükséges elvégezni. **FIGYELEM! Csak és kizárólag a teljes épület – villamos/HMV/fűtési - energiaigényének minimum 20 százalékának fedezésére szolgáló rendszerek beépítése támogatható.**

1.Házközponti fűtéssel rendelkező épületek esetében támogatható megújuló energiát hasznosító rendszerek kiépítése, mint a meglévő fűtési- és /vagy használati melegvíz (továbbiakban: HMV) rendszert kiegészítő alábbi elemek:

- napkollektoros rendszer telepítése (melegvíz előállítás és fűtésrészegítés céljából);
- napelemes rendszer telepítése (HMKE méretű, áramtermelés céljából);
- hőszivattyús rendszer telepítése;
- brikett, pellet, faapríték, faelgázosító kazánrendszer kiépítése.

2.Távfűtéssel rendelkező épületek esetében támogatható megújuló energiát hasznosító rendszerek kiépítése, mint a meglévő HMV rendszert kiegészítő, vagy az elektromos hálózathoz csatlakozó alábbi elemek:

- napkollektoros rendszer telepítése (melegvíz előállítás céljából);
- napelemes rendszer telepítése (HMKE méretű, áramtermelés céljából).

3.Egyedi fűtéssel rendelkező ingatlanok esetében támogatható megújuló energiát hasznosító rendszerek kiépítése, mint a meglévő fűtési és /vagy HMV rendszert kiegészítő alábbi elemek:

- napkollektoros rendszer telepítése (melegvíz előállítás és fűtésrészegítés céljából);
- napelemes rendszer telepítése (HMKE méretű, áramtermelés céljából).

A megújuló energiafelhasználás kialakítása és növelése esetén, amennyiben a megújuló energiát hasznosító rendszer a primer energiaszolgáltató rendszerére közvetlenül csatlakozik, akkor a primer energiaszolgáltatói engedélyének benyújtása szükséges a Pályázati Útmutatóban rögzítettek szerinti időpontban.

Támogatottnak minősül továbbá minden olyan kivitelezési munkálat, mely elengedhetetlenül szükséges az I.-IV. pontokban jelölt, mérhető energia megtakarítást, illetve CO₂ csökkenést eredményező munkák megvalósításához (pl.: kapcsolódó energiafelhasználás méréséhez, kazáncsere esetében a kéményfelújítás, lapos tető hőszigetelése esetén a tető vízszigetelése, stb.)

6. Elszámolható költségek köre

A beruházás költségvetésében kizárólag a 2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról, továbbá a 2000. évi C. törvény a számvitelről, tartalmi és alaki követelményeknek megfelelő számlával igazolt, a támogatott beruházás megvalósítása során felmerült költségek számolhatóak el.

6.1. A kivitelezés költségeire vonatkozó előírások

Állami támogatás kizárólag a kereskedelmi forgalomból beszerzett új berendezések, készülékek és anyagok beépítésére folyósítható. Csak és kizárólag energia-megtakarítást eredményező (elismert) építési termékek és berendezések beépítéséhez közvetlenül kapcsolódó kiadások számolhatóak el.

A kivitelezői árajánlatban – Támogató által közzétett árajánlati minta (4. sz. melléklet) szerinti – azon tételek tüntethetők fel, amelyek az energia-megtakarítást eredményező beruházás végrehajtásához elengedhetetlenül szükségesek, továbbá megfelelnek az elvárt minőséget nem sértő költséghatékonyság elvének, és nem haladják meg az adott piacon általánosan elfogadott mértéket.

A kivitelezés megvalósítása során kizárólag jóváhagyott műszaki specifikáció alapján kiadott, megfelelőségi igazolással rendelkező anyagokat, termékeket lehet felhasználni, melyeknek meglétéről és megfelelőségéről a műszaki ellenőr nyilatkozik az elszámolás mellékleteként.

A beépítendő építési termékeknel figyelembe kell venni az 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet, valamint az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól szóló 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendelet előírásait.

A támogatás folyósítása minden esetben a kivitelező felé történik, ezért a Pályázónak kötelezően engedményezési szerződést kell kötni a kivitelezővel. A sablon szerinti engedményezési szerződés a Támogatási Szerződés mellékletét kell, hogy képezze.

6.2. Szakértői, tervezői, eljárási költségek

A mérnöki, szakértői költségek megállapításánál hangsúlyozottan javasoljuk a Magyar Mérnöki Kamara által kiadott, az épület létesítésével kapcsolatos mérnöki szolgáltatások ajánlott díjszabását figyelembe venni.

- Energetikai tanúsítások készítésének költségei.

Az energetikai tanúsítást (számítást) az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet és a 7/2006. (V. 24.) TNM rendeletben meghatározottak szerint szükséges végezni.

Olyan tanúsító program használatát javasoljuk, amely lehetővé teszi az elektromos áramra vonatkozóan az energia-megtakarítás mértékének számítását.

Tanúsítást (számítást) a Magyar Mérnöki Kamara vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékébe felvett tanúsítói jogosultsággal rendelkezők végezhetnek. Amennyiben a tanúsítást és számítást végző szakember nem szerepel a Magyar Mérnöki Kamara vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében, abban az esetben a benyújtott dokumentumok nem fogadhatóak el, a pályázat elutasításra kerül.

- építési engedély, településképi véleményezési vagy bejelentési eljárás köteles beruházás esetén a szükséges tervdokumentáció összeállításának költségei (jogszába vagy hatóság által előírt tartalommal);
- statikai nyilatkozat készítésének költsége;
- gépészeti tervdokumentáció költsége;
- villámvédelmi, érintésvédelmi és tűzvédelmi dokumentáció illetve szakvélemény összeállításának költségei;
- gáz csatlakozó hálózat műszaki átadásával kapcsolatos költségek (gáz-meo);
- engedélyek, szakhatósági, igazgatási díjak költsége;
- kéményseprői szakvélemény költsége;
- közbeszerzési szakértői díj és közbeszerzési eljárási díj.

6.3. Egyéb, az elszámolható költségekkel kapcsolatos előírások

Elszámolható minden olyan munka, melynek elvégzése elengedhetetlen a támogatott kivitelezési munkákhoz, továbbá a biztonságos működést, tűzvédelmet és az életveszély elhárítását szolgálja. Pl.: központi szellőzőrendszer tisztítása, villámhárító le- és visszaszerelése, eresz, erkélykorlátok szükség szerinti átalakítása, esővíz elvezetése, homlokzati szellőző rácsok, elemek szükség szerinti munkái.

A pályázathoz kapcsolódó, a feltételes kivitelezői szerződés mellékletét képező minta szerint készített árajánlatnak megfelelően részletezettnek kell lennie ahhoz, hogy a fentiek alapján meghatározott költségek besorolását meg lehessen állapítani (egyes tételek pontos megnevezése, tételenkénti árak, bruttó ár).

Az árajánlatban elkülönítve szükséges feltüntetni az elszámolható és a nem elszámolható költségeket. Az árajánlatban jelölt elszámolható költségek végösszegének meg kell egyeznie a pályázati adatlapon feltüntetett támogatható kivitelezési költséggel.

Az árajánlatban az áraknak magyar fizetőeszközben (forintban) kell szerepelniük.

A pályázatban a pályázat benyújtását megelőzően a pályázati célt bizonyíthatóan szolgáló, a Pályázó által befogadott és igazoltan kiegyenlített, pályázat benyújtásánál két évnél nem régebbi tanúsítás költségei, statikai felmérés költségei, tervezési és engedélyezési eljárások költségei, illetékei - amennyiben az engedély, tanúsítvány a pályázott munkára vonatkozik és érvényességi ideje még nem járt le - számolhatók el.

7. Nem elszámolható költségek köre

Nem számolhatók el azok a költségek, amelyek a pályázati cél megvalósításával nincsenek közvetlen kapcsolatban, továbbá nem szolgálnak energia-megtakarítást. Ezek a költségek az alábbiak:

- energia-megtakarítást nem eredményező felújítási munkálatok költségei;
- a pályázat elkészítéséhez kapcsolódó ráfordítások (pl.: pályázatírás, pályázat lebonyolítás, a pályázat sokszorosításának költségei, stb.);
- nem lakás céljára szolgáló valamint a fűtetlen helyiségekre eső munkálatok költségei;
- szállítási díj, kiszállási díj;
- területfoglalási díj, munkaterület őrzési költségei;
- raklap bérleti díj, raktározási költségek;
- ideiglenes mellékhelyiségekhez, és melléképületekhez kapcsolódó költségek;
- törmelék, sirt elszállítása, konténer bérlete;
- organizációs költségek (fa kivágás, gallyazás, föld- és sziklamunka);
- átépítés, átalakítás, bővítés költségei;
- pénzügyi szolgáltatások költségei;
- műszaki tartalék;
- műszaki ellenőri költségek³;
- állványozás anyagköltsége;
- szúnyogháló;

³ A műszaki ellenőrt a Támogató vagy meghatalmazottja bízza meg, feladatát a 191/2009. (IX.15.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően látja el. A műszaki ellenőri feladatok vonatkozásában a Pályázót/Kedvezményezettet nem terheli költség, ezért a műszaki ellenőr költsége nem elszámolható költség a beruházás vonatkozásában.

- beltéri nyílászárók (két fűtött helyiség közötti nyílászárók) beépítése, cseréje, felújítása;
- belső terek közötti falak hőszigetelése;
- belső határoló szerkezetek festése, mázolósa;
- erkélyek, loggiák beépítése, erkélykorlátok beüvegezési, renoválási munkái (pl.: rozsdamentesítés, festés, újra üvegezés, járólappozás);
- új antenna elhelyezése;
- új kémény elhelyezése (kivéve új kéményes hőtermelő berendezések beépítésénél);
- reklámtábla elhelyezése;
- magastető esetén tetőcsere, tetőfedő anyagok költsége;
- beépítetlen padlástér esetén a tető síkjában történő szigetelés;
- beépített tetőtér esetén a tartószerkezetet érintő munkák, belső, külső új burkoló anyagok költségei;
- szigetetlen lábazat festése, felújítása;
- hőszigetelő festés;
- tüzelőanyag tárolására szolgáló tároló és/vagy egyéb különálló építmény építése vagy felújítása;
- tüzelőanyag szállításához kapcsolódó költségek;
- azon hőszivattyús rendszerek telepítése, amelyek nem felelnek meg az alábbi követelményeknek:
 - o primerenergia felhasználásból számított szezonális teljesítménytényező minimális értéke $SPF_{prim} \geq 1,3$;
 - o bivalencia pont $\leq 0^\circ\text{C}$, azaz 0°C -ig a hőigényeket teljes mértékben a hőszivattyúnak kell ellátnia;
 - o levegő-víz hőszivattyú esetén a fűtési rendszer alacsony hőmérséklet szinten üzemelő hőleadókkal rendelkezik, az előremenő fűtővíz méretezési állapotra vonatkozó hőmérséklete 45°C -nál nem magasabb;
 - o talajszondás hőszivattyú esetén alacsony hőmérséklet szinten üzemelő hőszivattyúknál az előremenő fűtővíz méretezési állapotra vonatkozó hőmérséklete 45°C -nál nem magasabb. Magas hőmérséklet szinten üzemelő hőszivattyúknál az előremenő fűtővíz méretezési állapotra vonatkozó hőmérséklete 63°C -nál nem magasabb.
- biomassa illetve pellet tüzelés esetén olyan rendszerek telepítése, melyek a településrendezési követelményeknek, illetve a helyi építési szabályzatban foglalt előírásoknak nem felelnek meg.

Jelen konstrukció keretében az épületbővítésekkel, - átalakításokkal, - átépítésekkel kapcsolatos beruházások nem támogatható tevékenységek. A fent felsoroltakon kívül, a pályázat értékelése során a beruházáshoz nem kapcsolódó, vagy túlárazott költségek levonásra kerülhetnek.

8. Műszaki ellenőrzés költsége

A kivitelezés lebonyolítása során kötelező műszaki ellenőr alkalmazása. A műszaki ellenőrt a Támogató vagy meghatalmazottja bízza meg, feladatát a 191/2009. (IX.15.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően látja el. A műszaki ellenőri feladatok vonatkozásában a Pályázót nem terheli költség, ezért a műszaki ellenőr költsége nem elszámolható költség.

9. Pályázat benyújtásának előkészítése

9.1. Statikai nyilatkozat elkészítése az épület állékonyságáról.

9.2. A pályázattal érintett épület energetikai felmérése

Energetikai tanúsítványok elkészítése a meglévő és a tervezett állapotra vonatkozóan. Az energetikai tanúsításokkal kapcsolatos minimum követelmények:

- kizárólag kamarai jogosultsággal rendelkező személy készítheti;
- a tanúsítványok alapján egyértelműen meghatározhatónak kell lennie a korszerűsítéssel elérhető, épületre vonatkozó CO₂ megtakarítás (kg/év);
- a tervezett állapotra vonatkozó tanúsítványban ismertetett műszaki elemeknek maradéktalanul összhangban kell lennie a pályázat műszaki tartalmával;
- felújítási javaslattal együtt készül, mely a kivitelezői árajánlat elkészítéséhez nyújt kiegészítő információt;
- az energetikai tanúsításokat a készítés időpontjában hatályos jogszabályi követelményeknek és a Pályázati Útmutatóban foglalt egyéb előírásoknak megfelelően kell elkészíteni.

A tanúsítványokhoz kötelezően csatolandó a lakások mérőóra állásainak kimutatása (gáz / villany) vagy az épületre vonatkozó utolsó éves energiafogyasztási adatok összesítése (gáz/ távhő/ villany).

9.3. Kivitelező kiválasztása

1. Kivitelezői ajánlatkérés:

Az ajánlatkéréshez a 3. sz. melléklet szerinti ajánlati felhívás nyújt segítséget. Az ajánlatkérés az energetikai tanúsításokban szereplő műszaki tartalom alapján, a 4. sz. melléklet szerint árajánlat minta használatával történik. Az árajánlat minta kivitelezőnek való megküldése előtt a lakásonkénti elszámoláshoz szükséges minimális adatok kitöltése (lakók és lakások adatai) ajánlott a lakásonkénti elszámolás megállapításához.

2. Versenyeztetési eljárás:

Amennyiben az építési beruházás vagy a szolgáltatás becsült értéke alapján **közbeszerzési eljárás lefolytatása nem szükséges**, a Pályázó legalább **3 db árajánlatot** köteles bekérni, mely alátámasztja a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát. A versenyeztetési eljárás eredményét a közgyűlési határozatban szükséges rögzíteni.

Amennyiben közbeszerzési eljárás hatálya alá esik a beruházás vagy a Pályázó, úgy köteles a **közbeszerzési eljárást lefolytatni**. Amennyiben a Pályázó a közbeszerzési kötelezettség fennállása ellenére közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül köt a kivitelezővel szerződést, szabálytalanságot követ el, támogatásban nem részesíthető. A közbeszerzési kötelezettség megállapításához minden esetben a hatályos 2011. évi CVIII. törvény a közbeszerzésekről kell alkalmazni!

A Pályázó egy kivitelezővel köthet feltételes vállalkozási szerződést a pályázat keretében megvalósítandó valamennyi munkanemre, de munkák elvégzésére a szerződött kivitelező (fővállalkozó) alvállalkozókat vonhat be a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény szabályai alapján.

3. A kivitelező kiválasztása során alkalmazandó elvárások. Támogató által meghatározott minőségi elvárások:

A kivitelező kiválasztására és az eljárásra vonatkozó időbeli és módszertani előírásokat a 3. számú melléklet tartalmazza.

- Építménybe építési terméket csak az építményekre vonatkozó alapvető követelmények teljesülése mellett szabad betervezni, illetve beépíteni.⁴
- Beépítéskor az építési termék teljesítményét az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól szóló jogszabályban⁵ valamint a 305/2011 EU rendeletben (CPR) meghatározott módon igazolni kell.
- A kivitelezés során szigorúan betartandók a tűzbiztonságra vonatkozó előírások (különös tekintettel a 2015. március 5.-től hatályos 54/2014. (XII.5.) BM rendelet), valamint a higiénia, az egészség- és a környezetvédelem követelményei (pl. vízszigetelések, hőhidak kérdésköre), a biztonságos használat és akadálymentesség követelményei, a zaj és rezgés elleni védelem követelményei (akusztika), az energiatakarékosság és hővédelem követelményei (különös tekintettel a Pályázati Útmutatóban foglalt előírásokra).
- A Teljes Hőszigetelő Rendszer (THR) mechanikusan történő rögzítése esetén (dűbelezés), a rögzítést minden esetben a falfelület magassági- és homlokzati pozíciója, valamint a dűbel húzási teherbírása alapján méretezni, tervezni kell. A mechanikai rögzítési tervet kizárólag a hőszigetelő rendszer gyártója és/vagy forgalmazója (rendszergazdája), vagy a rendszergazda megbízására és jóváhagyásával a dűbelt gyártó cég készítheti el.

4. Kivitelezői regisztráció:

A támogatott beruházással kapcsolatos **kivitelezési munkát csak és kizárólag regisztrált kivitelező végezhet!** Pályázó nem regisztrált kivitelezővel is köthet feltételes vállalkozási szerződést, azonban a kivitelező kivitelezési munkálatot nem végezhet regisztráció hiányában! Az egyszerűsített regisztrálási folyamat során többek között a kivitelező gazdálkodási adatait, referenciamunkáit, kamarai tagsági adatait szükséges megadni. A kivitelezők az adatok feldolgozását követően kerülhetnek a regisztrált kivitelezők nyilvános listájára.

A térítésmentes egyszerűsített regisztrálási folyamatról és a regisztrált kivitelezők listájáról Támogató 2015. március 9.-ig nyújt tájékoztatást.

9.4. A korszerűsítés költségeinek elszámolására vonatkozó szabályok

A nyertes kivitelezői árajánlat ismeretében a lakásokra eső költségek megbontásával határozható meg a lakásokra eső saját forrás mértéke, melyet a lakóknak vállalniuk szükséges a pályázat szerinti beruházás megvalósításához.

A közös tulajdonba tartozó épületrészek, berendezések (pl.: homlokzati szerkezetek, házközponti fűtési rendszer) energetikai korszerűsítésének költsége, és ezen fejlesztések megvalósításához szükséges szakértői költségek, hatósági díjak a tulajdonostársakat / tagokat a tulajdoni hányaduk / lakás arányában terheli.

A magántulajdont képező épületrészek, berendezések energetikai korszerűsítésének költsége, és ezen fejlesztések megvalósításához szükséges egyéb szakértői költségek, hatósági díjak az adott tulajdonostársat/tagot terhelik.

A lakásonkénti költségek meghatározásához meghatározásához segítséget nyújt a 4. sz. melléklet szerinti árajánlat minta releváns munkalapjai. A lakásonkénti elszámolás benyújtása kötelező, a lakók kivitelezés előtti értesítése minden esetben szükséges a várható lakásonkénti költségekről.

⁴ 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről 41. §.

⁵ Az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendelet.

9.5. Közgyűlési határozathozatal

A beruházás teljes költsége az árajánlatok (kivitelezői, szakértői) alapján határozható meg. Az árajánlati minta alapján készült, a közgyűlés által elfogadott kivitelezői árajánlatnak a közgyűlési határozat kötelező mellékletét kell képeznie.

9.6. Feltételes vállalkozási szerződés megkötése

A kivitelezővel a támogatott beruházáshoz kapcsolódóan – a Támogató és a Pályázó közötti **Támogatási Szerződés megkötéséhez kötött – feltételes vállalkozási szerződés aláírása kötelező.**

A kifizetések ütemezésekor kérjük figyelembe venni, hogy Pályázónak a teljes szerződéses összeg állami támogatással csökkentett összegét (önrész) szükséges megfizetni. A fennmaradó szerződéses összeg az állami támogatásból kerül kiegyenlítésre egy összegben a Támogató által történő közvetlen utalással a hiba-és hiánymentesen átvett pályázati beruházást végző kivitelező felé.

Javasoljuk a Pályázóknak biztosítékként a kivitelezővel kötendő vállalkozási szerződésben garanciális visszatartás érvényesítését, mely a lakóközösségek szavatossági (jótállási) jogosultságainak biztosítékként funkcionál. Amennyiben a Pályázó e jogával élni kíván, a Támogató felé benyújtandó feltételes vállalkozási szerződésnek a garanciális visszatartás tényét és mértékét tartalmaznia kell. A Gyakori kérdések, információk c. dokumentum további ismertetést tartalmaz.

A szerződésben kikötött (szavatossági, vagy jótállási) időszak leteltekor a visszatartott összeg a kivitelezőt illeti meg feltéve, hogy azt a Pályázó - a kivitelező által nem teljesített - szavatossági igényeinek fedezésére korábban nem vette igénybe.

9.7. A pályázat benyújtásához szükséges egyéb dokumentumok beszerzése

A kiválasztott kivitelezővel közösen a pályázati útmutató 10.2. 2. pontjában felsorolt csatolmányok beszerzése, biztosítása.

10. Pályázat benyújtása

10.1. A pályázatok benyújtási módja, határideje és helye

A pályázat kizárólag magyar nyelven, elektronikus úton a **pályázatbenyújtó rendszeren keresztül** a szkennelt dokumentumok csatolásával kerül benyújtásra. Valamennyi beérkező pályázat regisztrálásra, iktatásra kerül, és egyedi azonosító jelet kap.

Pályázatot benyújtani **2015. április 30. napjától** a rendelkezésre álló forrás kimerüléséig lehetséges. A vissza nem térítendő állami támogatás keretének kimerülése esetén az NFM hivatalos honlapján valamint a pályázatbenyújtó felületen a felfüggesztésről / lezárásról szóló közlemény megjelenését követő 24 órán belül benyújtott pályázatok még feldolgozásra kerülnek.

A pályázókat pályázati díj nem terheli. **A pályázatbenyújtó felület elérhetőségéről Támogató 2015. március 9.-éig nyújt tájékoztatást.**

Az elektronikus pályázati rendszerrel illetve a pályázatkezeléssel kapcsolatos kérdések, problémák esetén segítségnyújtás az NFM Ügyfélszolgálatán érhető el.

Telefonszám: +36-1-795-6766; +36-1-795-3832

E-mail: ugyfelszolgalat@nfm.gov.hu

Ügyfélszolgálati idő:

Hétfő – Szerda: 12.00 - 16.00

Kedd – Csütörtök: 9.00 - 13.00

10.2. Pályázati dokumentumok

A pályázattal kapcsolatos információk a Kormányportál Internetes honlapjáról (www.kormany.hu/nemzeti-fejlesztési-miniszterium) és Pályázatbenyújtó felületről tölthetők le. A pályázatbenyújtó felület elérhetőségéről Támogató 2015. március 9.-éig nyújt tájékoztatást.

1. Pályázati adatlap és nyilatkozatok, mely tartalmazza a Pályázó, a pályázattal érintett épület, továbbá a megvalósítandó beruházás legfontosabb adatait, valamint a pályázatot benyújtó nyilatkozatait a Pályázati Útmutató előírásainak való megfelelésről.

2. Csatolmányok:

- az épület beruházás megvalósítását megelőző (kiinduló) állapotára vonatkozó tanúsító program használatával készített hitelesített energetikai tanúsítvány;
- a beruházás megvalósítását követő (tervezett) állapotot rögzítő, tanúsító program használatával készített nem hitelesített elő-tanúsítvány és a hozzá kapcsolódó felújítási javaslat (teljes épületre vonatkozó a lakásokra eső és a nem lakásokra eső beruházási elemeket; az elszámolható és a nem elszámolható költségelemeket is figyelembe véve);
- a lakások mérőóra állásainak (gáz / villany) vagy az épületre vonatkozó utolsó éves energiafogyasztási adatok nyilvántartása (gáz/ távhő/ villany);
- mindkét fél által aláírt mérnökszakértői szerződések/megbízások (pl.: energetikai, statikai);
- feltételes vállalkozási szerződés és annak elengedhetetlen mellékletét képező felmérésen alapuló tételes, árajánlati minta szerint készített kivitelezői árajánlat (4. sz. melléklet);
- a pályázaton való részvételre vonatkozó minta szerinti hitelesített közgyűlési határozat(ok)ról szóló jegyzőkönyvi kivonat(ok) (a 2. sz. melléklet szerint);
- hitelfelvételi szándék esetén a hitelintézet által **tényleges hitelbírálatot követően kiadott, kötelező érvényű** finanszírozási ajánlat a **saját forrás** (önrész) biztosítására: **hiteligérvény**, mely a kiállítástól legalább 180 napig érvényes;
- fejlesztés előtti állapotra vonatkozó, 2 évnél nem régebbi statikai nyilatkozat az épület állékonyságáról;
- „de minimis” nyilatkozat(ok) amennyiben releváns (az 1. sz. melléklet szerint);
- építésügyi hatóság nyilatkozata a pályázattal tervezett munkák építési engedélykötelezettségéről, továbbá a településképi eljárásra vonatkozó kötelezettségekről;

A lakóközösségeknek a felújításra, korszerűsítésre, hitelfelvételre vonatkozó döntését a rájuk vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően kell meghozniuk, figyelembe véve a Pályázati Útmutató egyéb előírásait.

A pályázat elutasítását eredményezi, ha a pályázatot nem a támogatásra igénybevételeire jogosult szervezet⁶, vagy a Pályázó hivatalos képviselője nyújtotta be.

⁶ Lásd Pályázati Útmutató 3.1. pont.

11. A pályázatok bírálata

11.1. Formai/Tartalmi vizsgálat/Elutasítás

Elutasításra kerül a pályázat, amennyiben a Pályázati Útmutatóban rögzített jogosultsági feltételeknek a Pályázó vagy a pályázat (formai/tartalmi megfelelés) nem felel meg. Az elutasító levélben megjelölésre kerül(nek) az elutasítás indoka(i). Az elutasított pályázatok újra benyújthatóak, amennyiben a konstrukció még nem került felfüggesztésre vagy lezárásra.

A benyújtott tanúsítványok alapján, és ezekkel összhangban a pályázati adatlap adatai alapján meghatározásra kerül a tervezett kivitelezés támogatott műszaki tartalma, a CO₂ csökkenést eredményező támogatható munkálatok figyelembevételével kiszámításra kerül a döntésre javasolható állami támogatás összege.

11.2. Hiánypótlás

Hiánypótlásra nincs lehetőség, azonban indokolt esetben tisztázó kérdés tehető fel.

11.3. Befogadás

Amennyiben a benyújtott pályázat a Pályázati Útmutatóban előírt feltételeknek megfelel (formai, tartalmi vizsgálat), úgy a pályázat befogadásra kerül. A befogadásról a Pályázó értesítést kap, a döntésre javasolható állami támogatás értékének ismertetésével.

FIGYELEM! A befogadás kizárólag a pályázat formai és tartalmi megfelelését igazolja, nem jelenti a vissza nem térítendő állami támogatás megítélését!

11.4. Elbírálás / Döntési folyamat

A pályázatok a benyújtás sorrendjében kerülnek feldolgozásra. A benyújtott pályázatok szakmai (környezet- és éghajlatvédelmi, műszaki, energetikai) és pénzügyi, továbbá a beépíteni kívánt termékek minőségét is figyelembe vevő szempontrendszer szerint kerülnek értékelésre.

Az értékelt pályázatok az arányosan (pl.: nm/CO₂; lakásszám/CO₂) megtakarítható CO₂ figyelembevételével kerülnek rangsorolásra. A nem megfelelő energia- és költséghatékonyságú pályázatok elutasíthatóak az értékelői javaslatok alapján.

A befogadott pályázatok az értékelői javaslatok alapján, régiós megbontás szerint, szakaszosan kerülnek miniszteri előterjesztésre.

11.5. A döntés meghozatala

A pályázat hiánytalan benyújtásától számított 120 napon belül, a pályázat befogadását követően a miniszter dönt az előterjesztett pályázatok:

- a CO₂ csökkenést eredményező támogatható tevékenységek figyelembevételével kiszámításra került állami támogatásáról;
- elutasításáról.

A pályázatok a forrás kimerüléséig részesülhetnek támogatásban, az azon felül befogadott pályázatok tartaléklistára kerülnek, melyek újabb forrás rendelkezésre állása esetén döntési javaslattal miniszteri felterjesztésre kerülhetnek.

11.6. Értesítés döntésről

A pályázat támogatása esetén a miniszteri döntést követő 15 napon belül a Pályázónak elektronikus úton megküldésre kerül az értesítés a támogatási döntésről, illetve a Támogatási Szerződés tervezet. **Pályázó a támogatói döntéstől Kedvezményezettnek minősül.**

Támogatott pályázat esetén a Kedvezményezett neve, a pályázat tárgya, a megítélt vissza nem térítendő állami támogatás összege a <http://kormany.hu> kormányzati honlapon közzétételre kerül a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény alapján.

A pályázat elutasítása esetén a miniszteri döntést követő 15 napon belül a Pályázónak elektronikus úton megküldésre kerül az értesítés az elutasító döntésről.

12. Támogatási Szerződés

A támogatásra irányuló jogviszony a Támogatási Szerződés megkötésének időpontjában (mindkét fél által aláírt szerződés esetén) jön létre. A Támogatási Szerződés meghatározza a támogatásban részesülő beruházással kapcsolatos korlátozások, tilalmak körét, valamint a tartalmi elemeket.

A Támogatási Szerződés megkötéséhez szükséges dokumentáció benyújtása elektronikus úton történik. A Kedvezményezett által aláírt Támogatási Szerződés postai úton kerül benyújtásra az értesítő dokumentumban leírt példányszámban és formátumban.

A miniszteri döntés meghozatalától számított 120 naptári nap áll a Kedvezményezett rendelkezésére a Támogatási Szerződés megkötésére a 69/2013. (XI. 28.) NFM rendelet alapján.

A Támogatási Szerződés megkötésének határideje vis major esetén, a határidő letelte előtt, egyszeri alkalommal és maximum 30 nappal meghosszabbítható a Kedvezményezett kérelmére, előterjesztés és miniszteri jóváhagyás esetén. A kérelem benyújtásának határideje a Támogatási Szerződés megkötési határidejének utolsó napját megelőző 10. munkanap.

Amennyiben az eredeti vagy a módosított szerződéskötési határidőtől számított 30 naptári napon belül a Kedvezményezett hibájából nem jön létre, úgy a támogatói döntés érvényét veszti.

12.1. Szerződéskötéshez szükséges dokumentumok

A Támogatási Szerződés megkötéséhez szükséges dokumentumok hiánytalan beküldését követően a Támogatási Szerződés tervezet véglegesítésre és a Támogatási Szerződés mindkét fél (Kedvezményezett és Támogató) által aláírásra kerül.

FIGYELEM! A pályázathoz benyújtott feltételes vállalkozási szerződés – változatlan tartalom mellett – a Támogatási Szerződés aláírását követően hatályba lép. Amennyiben a feltételes vállalkozási szerződés tartalmában módosításra került, úgy annak ismételt benyújtása kötelező. A vállalkozási szerződés pénzügyi adatainak módosítása esetén közgyűlési határozat benyújtása szükséges, amennyiben a módosítás a tulajdonostársak vagy lakásszövetkezeti tagok számára többletköltséget jelent.

Elektronikusan benyújtandó dokumentumok:

- településképi bejelentés/véleményezés köteles tevékenység esetén az építési hatóság jóváhagyása;
 - építési engedélyköteles beruházás esetén a jogerős építési engedély;
 - szakhatósági hozzájárulások;
 - közműszolgáltatói hozzájárulások;
 - a területileg illetékes katasztrófavédelmi kirendeltség tájékoztatása a támogatott beruházással érintett, elvégzendő munkákról;
 - a megújuló energiafelhasználás kialakítása és növelése esetén amennyiben a megújuló energiát hasznosító rendszer a primer energiaszolgáltató rendszerére közvetlenül csatlakozik, akkor a primer energiaszolgáltató engedélye szükséges (napelemes rendszer esetében a Hálózati Szolgáltató felé benyújtott igénybejelentőre kapott „pozitív” válasz);
 - homlokzatszigetelési munkák esetében a védett állatokra tekintettel a 481/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet alapján felelős szervezet tájékoztatása a pályázattal érintett beruházás tekintetében;
 - a Kedvezményezett hivatalos képviseletére jogosult személy aláírási címpéldányának hiteles másolata⁷;
 - pénzügyi igazolás bankszámlaszámáról, melyen a pályázattal érintett pénzmozgás lebonyolításra kerül (felújítási számla, hitelszámla, pályázat céljából nyitott alszámla)⁸;
 - pénzügyi igazolás a Kedvezményezett készpénzben vállalt saját erejének elkülönítéséről;
 - hitelszerződés egy másolati példányának megküldése szükséges (amennyiben releváns);
 - egyéb támogatási szerződés(ek) (pl.: önkormányzati támogatás esetén);
 - kivitelezővel kötött engedélyezési szerződés;
 - kivitelezői nyilatkozat szükség szerint bevont alvállalkozó(k)ról.
- FIGYELEM! Az alvállalkozó is csak regisztrált kivitelező lehet.**

A beruházás a Támogatási Szerződés aláírását követően kezdhető meg.

12.2. Támogatási Szerződés módosítása

A Támogatási Szerződés módosítására a Kedvezményezettnek fel nem róható, elháríthatatlan külső ok vagy adatváltozás miatt kerülhet sor, vagy ha olyan új tény merül fel, amely a pályázat elbírálásakor nem volt ismert és az a támogatást alapjaiban érinti az alábbiakra figyelemmel:

- a megvalósítás során az elfogadott árajánlathoz képest nem hagyhatók el egyes munkanemek és nem állíthatók be helyette új munkanemek;
 - a támogatott beruházás műszaki tartalma a megvalósítás során a pályázathoz képest csak indokolt esetben és csak a Támogató írásos engedélyével módosítható.
- FIGYELEM! A pályázatban vállalt energia-megtakarítás mértéke nem csökkenthető, azaz az épületre vonatkozó CO₂ kibocsátás nem emelkedhet;**

⁷ Lásd fogalomjegyzék

⁸ A lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Korm. rendelet alapján a helyi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a társasház, lakásszövetkezet köteles a támogatás felhasználását ellenőrzés céljából elkülönítetten nyilvántartani.

- c) nem minősül a műszaki tartalom módosításának az egyes anyagok, rendszerek, szerkezetek, berendezések egyenértékű vagy a pályázatban vállaltakhoz képest jobb megtakarítást eredményező helyettesítése. Ezen esetekben az egyenértékűséget a felelős műszaki vezetőnek vagy műszaki ellenőrnek igazolnia szükséges. Többlettámogatás a helyettesítő termékek után nem igényelhető.

A Támogatási Szerződés módosítására irányuló kérelmet – a tudomásra jutástól számított 30 napon belül – a Kedvezményezettnek írásban kell kezdeményeznie a Támogatónál vagy az általa megjelölt szervezetnél, részletesen bemutatva és dokumentumokkal alátámasztva a módosítás okait és tartalmát.

FIGYELEM! Amennyiben a Pályázó a Támogató engedélye nélkül tér el a pályázatban vállalt műszaki tartalomtól, úgy a Támogató dönthet a támogatás csökkentéséről vagy annak teljes visszavonásáról.

13. A beruházás megkezdése, megvalósítása, befejezése

FIGYELEM! Támogatást a Támogatási Szerződés megkötését megelőzően megkezdett beruházásra nem lehet igényelni.

A kivitelezés megvalósítása során – az Építésügyi Dokumentációs és Információs Központtól, valamint az Országos Építésügyi Nyilvántartásról szóló 313/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben e-építési naplóként meghatározott – **elektronikus építési napló alkalmazása kötelező! Támogató vagy az általa megjelölt szervezet részére az elektronikus építési naplóba betekintési jogot kell biztosítani az építési napló lezárásáig!** A betekintésre jogosultakra vonatkozó információt a támogatási döntésről szóló értesítésben kerül kiküldésre.

A kivitelezés megkezdésének minősül az elektronikus építési naplóba történt első bejegyzés időpontja.

A feltételes kivitelezői szerződés megkötése, előleg kifizetése nem számít a beruházás megkezdésének.

A Kedvezményezettnek a támogatott beruházást a kétoldalúan aláírt Támogatási Szerződés átvételét követően **1 éven belül meg kell valósítania.** A határidő indokolt esetben a Kedvezményezett kérelmére, miniszteri jóváhagyással hosszabbítható meg. A Támogatási Szerződésben meghatározott befejezési határidő meghosszabbítása iránti kérelem benyújtásának határideje a Támogatási Szerződésben meghatározott befejezési határidő utolsó napját megelőző 30. nap.

FIGYELEM! A kivitelezés folyamán az alvállalkozó(k)ra vonatkozó változást a fővállalkozó kivitelezőnek a Támogató felé be kell jelenteni.

A kivitelezés befejezésének minősül az elektronikus építési napló lezárásának időpontja. Fenntartási időszak kezdete az elektronikus építési napló lezárásának napja.

A beruházásnak az üzembe helyezést (a megvalósítás befejezését) követően 10 évig fenn kell maradnia.

14. Pénzügyi elszámolás

A pályázati konstrukció nem engedélyezi a támogatási előleg felvételét.

Kedvezményezett az elektronikus építési napló zárását **követő 120 napon belül köteles** az elszámolási dokumentációt a Támogató által kijelölt szervezet felé benyújtani.

A kivitelezési munkálatokat tartalmazó számla teljesítési időpontja nem lehet korábbi a Támogatási Szerződés megkötésének időpontjánál.

A vissza nem térítendő állami támogatás folyósítására az önrész kifizetésének igazolását követően, a Kedvezményezett által az elszámoláshoz benyújtott dokumentumok elfogadását követően, **az engedményezett pénzforgalmi számlájára történő utalással, maximum két részletben** kerül sor. Támogató lehetőséget biztosít közbenső kifizetés igénylésére, azonban ennek összege maximum a megítélt támogatás 50 százaléka, de minimum 20 millió forint lehet. A teljes támogatás kifizetésének feltétele a pályázatban vállalt teljes körű műszaki tartalom - záró helyszíni ellenőrzéssel igazolt - megvalósulása. A záró helyszíni ellenőrzés nem helyettesíti az átadás-átvételi eljárás lefolytatását, valamint nem minősül műszaki ellenőri tevékenységnek.

14.1. Az elszámoláshoz benyújtandó dokumentumok

A vissza nem térítendő állami támogatás folyósítása érdekében a Kedvezményezettnek a Támogatási Szerződésben rögzített határidők betartása mellett és a pályázatban részletezett beruházás elfogadott költségvetési összetételéhez igazodva **az alábbi, releváns igazoló dokumentumokat szükséges elektronikusan benyújtania:**

- pénzügyi adatlap;
- a teljesített kifizetéseket igazoló, a számviteli és ÁFA törvényeknek megfelelő, valamint a költségvetéssel azonos tartalmú, a Kedvezményezett nevére és címére/beruházás címére szóló első, eredeti példányról készített költség számla másolatok, a dokumentumokra rávezetve: „eredetivel mindenben megegyező”, (cégszerű) aláírással, dátummal ellátva. **A számlák záradékolása az eredeti példányon szükséges** (az eredeti számlára rá kell vezetni: a xx sz. pályázat terhére yy Ft elszámolva);
- a szakértői szerződések tekintetében a teljes szerződéses összeg kifizetését igazoló valamint a vállalkozási szerződés tekintetében a teljes önrész⁹ kifizetését igazoló bizonylatok, átutalás esetén bankszámlakivonatok másolati példányai, a dokumentumokra rávezetve: „eredetivel mindenben megegyező”, (cégszerű) aláírással, dátummal ellátva;
- műszaki teljesítés igazolására szolgáló dokumentumok:
 - műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv;
 - a támogatott munkákra vonatkozó hiba- és hiánymentes teljesítést igazoló jegyzőkönyv (Kedvezményezett képviselőjére jogosult személy, műszaki ellenőr és kivitelező által aláírt);
 - hatósági engedélyhez, szakhatósági, közműszolgáltatói hozzájáruláshoz kötött beruházások esetén a használatbavételhez, műszaki átadáshoz kapcsolódó engedélyek, hozzájárulások;
 - a területileg illetékes katasztrófavédelmi kirendeltség írásbeli hozzájárulása a támogatott beruházással érintett, elvégzett munkák véleményezéséről;
 - kivitelezői (felelős műszaki vezetői) nyilatkozata pályázatban szereplő energetikai számításnál alapul vett tervezett műszaki tartalom megvalósulásáról;
 - villámvédelmi, érintésvédelmi jegyzőkönyvek a támogatásban érintett munkákra;
 - beépített anyagokra, szerkezetekre gyártói teljesítménynyilatkozatok, egyéb tanúsító dokumentumok meglétéről és megfelelőségéről a műszaki ellenőr nyilatkozata a 275/2013. (VII.16.) Korm. rendelet (CPR) alapján;

⁹ A vállalkozási szerződés vonatkozásában a teljes önrészt a teljes szerződéses összegből levont teljes állami támogatás összege adja. Kedvezményezettnek ezen összeget szükséges megfizetnie a kivitelezőnek.

- az épület beruházás megvalósítását követő állapotára vonatkozó, tanúsító program használatával készített, hitelesített energetikai tanúsítvány.

FIGYELEM! A kivitelezői számlák teljesítésének dátuma nem lehet korábbi a Támogatási Szerződés megkötésének dátumánál, ez alól kivételt képez az előlegszámla!

A Támogató által kijelölt szervezet helyszíni ellenőrzéssel győződik meg a kivitelezés megvalósításáról. A teljes támogatás folyósításának feltétele a sikeres záró helyszíni ellenőrzés.

A kifizethető állami támogatás **nem haladhatja meg a megítélt támogatás összegét:**

- amennyiben a beruházás összköltsége a Támogatási Szerződésben rögzítetthez képest növekszik, Kedvezményezett nem jogosult magasabb összegű vissza nem térítendő állami támogatásra, a felmerült többletköltségeket a Kedvezményezettnek kell viselnie;
- amennyiben a beruházás összköltsége csökken a tervezetthez képest, a vissza nem térítendő állami támogatás összegét – a Támogatási Szerződésben foglaltak szerint – megfelelő arányban az előirányzat kezelőjének is **csökkentenie kell**;
- az első kifizetés összege maximum a megítélt támogatás 50 százaléka lehet, de minimum 20 millió forint.

14.2. Az elszámolás hiánypótlása

Amennyiben az elszámolás elbírálásához hiánypótlás és/vagy további tartalmi részletezés, pontosítás szükséges, úgy a Támogató által kijelölt szervezet 15 munkanapos határidő kitűzésével, egyszeri alkalommal "hiánypótlás", szükség esetén további 15 munkanapos határidő kitűzésével „tisztázó kérdés” megküldésének formájában hívja fel a Kedvezményezett figyelmét a hiányosságok, ellentmondások rendezésére.

A vissza nem térítendő állami támogatás csak az Engedményezett bankszámlájára folyósítható!

15. Kifogás

Pályázati úton biztosított állami támogatás esetén a támogatás igénylője, vagy a Kedvezményezett a fejezetet irányító szerv vezetőjénél az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendeletben foglaltak szerint kifogást nyújthat be, ha a pályázati eljárásra, a támogatási döntés meghozatalára, a Támogatási Szerződés kiadására, az állami támogatás folyósítására, visszakövetelésére vonatkozó eljárás véleménye szerint jogszabálysértő.

FIGYELEM! A kifogás benyújtására a kifogásolt intézkedéshez vagy mulasztáshoz kapcsolódóan megállapított határidőn belül, ennek hiányában az arról való tudomásszerzéstől számított tíz napon belül, de legkésőbb az annak bekövetkezésétől számított **harminc napon belül, írásban van lehetőség**. A kifogás benyújtására nyitva álló határidő elmulasztása miatt igazolási kérelem benyújtásának helye nincs.

A kifogás minimális tartalmi elemei:

- a kifogást tevő Pályázó/Kedvezményezett neve, székhelye, hivatalos képviselő neve;
- a kifogással érintett pályázat vagy Támogatási Szerződés azonosításához szükséges adatok;
- a kifogásolt intézkedés vagy mulasztás meghatározása;
- a kifogás alapjául szolgáló tényeket és a kifogásolt vagy elmaradt intézkedéssel megsértett jogszabályi rendelkezés pontos megjelölése.

Érdemi vizsgálat nélkül elutasításra kerül a kifogás, amennyiben:

- azt határidőn túl terjesztették elő;
- azt nem az arra jogosult terjeszti elő;
- az a korábbival azonos tartalmú;
- a kifogás nem tartalmazza a minimális tartalmi elemek egyikét;
- azt a korábbi kifogás tárgyában hozott döntéssel szemben nyújtották be.

A kifogás tárgyában hozott döntés ellen további kifogás előterjesztésének vagy más jogorvoslat igénybevételeinek nincs helye.

16. Helyszíni ellenőrzések

A 69/2013. (XI. 28.) NFM rendelet alapján a Támogató, az általa meghatalmazott szervezet, illetve a külön jogszabályban feljogosított szervek jogosultak helyszíni, és dokumentumok alapján történő ellenőrzés lefolytatására. A pályázat benyújtását követően előzetes, közbenő, illetve záró ellenőrzésre kerülhet sor, az alábbiak szerint:

Előzetes ellenőrzés

Az előzetes ellenőrzés a döntés-előkészítés szakaszában, a döntés meghozatala előtt történhet. Ennek keretében ellenőrzésre kerül:

- a pályázatban lévő információk helytállósága (pl.: beszerelésre kerülő nyílászárók műszaki megfelelőségét igazoló dokumentum);
- a kivitelezés megkezdésének időpontja;
- a beruházás megalapozottsága;
- helyszíni ellenőrzést kiváltó konkrét ok.

Közbenső ellenőrzés

Közbenső ellenőrzésre a Támogatási Szerződés megkötését, és a kivitelezés megkezdésének bejelentését követően, az elszámolás előtt kerülhet sor. Ennek keretében ellenőrzésre kerül:

- a pályázatban lévő információk helytállósága (pl.: beszerelésre kerülő nyílászárók műszaki megfelelőségét igazoló dokumentum);
- a kivitelezés megkezdésének időpontja;
- a beruházás tartalmának a pályázatban foglaltak szerint történő megvalósulása;
- a megvalósulás ütemezése;
- a kivitelezés időbeli megvalósulása;
- helyszíni ellenőrzést kiváltó konkrét ok.

Záró ellenőrzés

Záró ellenőrzésre az elszámolás benyújtását követően, a folyósítás feltételeként kerül sor. Ennek keretében ellenőrzésre kerül:

- beépített termékek, berendezések műszaki megfelelősége;
- a megvalósult beruházás műszaki tartalma;
- a beruházás időbeli megvalósulása;
- a kivitelezés árajánlata;
- a fentiek megfelelése a pályázatban foglaltaknak.

A közbenső és záró helyszíni ellenőrzés elsődleges feladata a Támogatási Szerződés teljesítésének, a források rendeltetésszerű és a Támogatási Szerződésnek megfelelő felhasználásának ellenőrzése, a megvalósulás igazolása. A helyszíni ellenőrzés során sor kerül a kivitelezés állapotának, illetve az ahhoz kapcsolódó teljes dokumentációnak, így:

- a kivitelezői és egyéb szerződések,
- a számlák, és azok kifizetését igazoló dokumentumok, valamint
- a beruházáshoz kapcsolódó egyéb dokumentumok vizsgálatára.

A helyszíni ellenőrzések pontos és szabályszerű lefolytatásának elősegítése érdekében megfelelő figyelmet kell fordítani a kivitelezés végrehajtása során keletkező dokumentumok elkülönített és naprakész nyilvántartására. Amennyiben a Kedvezményezett az ellenőrzéseket akadályozza, illetőleg az ellenőrzéshez szükséges tájékoztatást nem adja meg, vagy ha az ellenőrzést végző a pályázat céljának nem megfelelő helyzetet tár fel, úgy a pályázat elutasítható, illetve az odaítélt vissza nem térítendő állami támogatás visszavonható.

17. A monitoring adatok szolgáltatásának rendje

A Kedvezményezett vállalja, hogy a megvalósítást követő évtől kezdődően **5 éven keresztül az adatszolgáltatási kötelezettség alatt évente egy alkalommal**, a monitoring adatlapot - az éves energiafogyasztási adatokat - szolgáltat a Támogató számára a Támogatási Szerződésben rögzítettek szerint, a széndioxid-kibocsátás csökkenésének és az energia-megtakarítás megvalósulásának ellenőrzésére.

Ha a fogyasztási adatok túlzottak, helyszíni ellenőrzés rendelhető el, amely esetben szakértők ellenőrzik, hogy a pályázatban foglalt műszaki tartalom megvalósult-e/megfelelő állapotban van jelen.

18. Biztosítékok köre

Tekintettel arra, hogy az állami támogatás formája vissza nem térítendő, az elszámolás elfogadását követő finanszírozású, így Támogató biztosíték nyújtásától eltekint.

FIGYELEM!

A Támogató jogosult a támogatás részleges vagy teljes visszavonására az alábbi esetekben:

- monitoring adatszolgáltatás elmulasztása esetén;
- a vállalt energia-megtakarítás jelentős mértékű csökkenése esetén;
- az elszámolásban igazolt műszaki tartalomban utólagosan feltárt valótlan adatszolgáltatás, illetve nem megfelelés esetén.

19. Vonatkozó jogszabályok indikatív listája

Törvények

1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
2000. évi C. törvény a számvitelről
2003. évi CXXXIII. törvény a társasházakról
2004. évi CXV. törvény a lakásszövetkezetekről
2005. évi XVIII. törvény a távhőszolgáltatásról
2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról
2007. évi CLXXXI. törvény a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról
2011. évi CVIII. törvény a közbeszerzésekről
2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
2012. évi CCXVII. törvény az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában történő részvételről

Kormányrendeletek és Kormányhatározatok

253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
189/1998. (XI. 23.) Korm. rendelet a központi fűtésről és melegvíz szolgáltatásról
176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról
191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet az építőipari kivitelezési tevékenységről
259/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet a tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről, a tűzvédelmi bírságról és a tűzvédelemmel foglalkozók kötelező élet- és balesetbiztosításáról
306/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet az építési beruházások közbeszerzésének részletes szabályairól
368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről
275/2013. (VII. 16.) Korm. rendelet az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól
2078/2008. (VI. 30.) Korm. határozat az épületek energetikai jellemzőinek javítását célzó kormányzati intézkedésekről

Miniszteri rendeletek

69/2013. (XI. 28.) NFM rendelet a Zöldgazdaság Finanszírozási Rendszer fejezeti kezelésű előirányzat felhasználásáról
7/2006. (V. 24.) TNM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról

20. Fogalomjegyzék

Aláírási címpéldány alatt általában közjegyző által hitelesített okmányt kell érteni. Ezt helyettesítően elfogadható az üzemeltetési/felújítási számla, vagy a támogatott pályázathoz kapcsolódóan megnyitásra kerülő elkülönített hitelszámla aláírás bejelentő kartonjának hiteles másolata is.

Kivitelezői árajánlat: a kivitelező által készített, a kivitelezési munkákra vonatkozó tételes költségkimutatás, mely tartalmazza a beruházáshoz kapcsolódó anyagköltségeket, munkadíjat, szakértői költségeket és szakhatósági díjakat, valamint ezek ÁFA tartalmát.

Energetikai minősítési osztály: az energetikai minőségtanúsítványon feltüntetett követelményértéket és az energetikai minőség szerinti besorolást a tanúsítás készítésének időpontjában hatályos jogszabályok alapján szükséges feltüntetni.

Felújítás (OTÉK): meglévő építmény, építményrész, önálló rendeltetési egység, helyiség rendeltetésszerű és biztonságos használhatóságának, valamint üzembiztonságának megtartása érdekében végzett az építmény térfogatát nem növelő építési tevékenység.

Hiteles másolat alatt értjük azokat a dokumentumokat, amelyek minden információt tartalmazó oldalát „A másolat hiteles” szöveggel, keltezéssel, a Pályázó cégszerű aláírással és bélyegzőlenyomattal lát el.

Korszerűsítés (OTÉK): meglévő építmény, építményrész, önálló rendeltetési egység, helyiség rendeltetésszerű és biztonságos használatra alkalmasságának javítása, használati értékének, teljesítőképességének, üzembiztonságának növelése érdekében végzett építési tevékenység.

Költségvetés: a pályázat megvalósítása során felmerülő valamennyi tervezett költséget (kivitelezői, szakértői, egyéb) tartalmazó összesítés (pályázati adatlap része).

Köztartozás: az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 178. §-ának 20. pontjában meghatározott, az államháztartás alrendszereinek költségvetéseiből ellátandó feladatok fedezetére előírt fizetési kötelezettség, amelynek megállapítása, ellenőrzése, behajtása bíróság vagy közigazgatási szerv hatáskörébe tartozik, valamint a köztestület működésének fedezetére törvényben előírt fizetési kötelezettség, feltéve, hogy azt önkéntesen az esedékességkor nem teljesítették. Köztartozás az is, ha az államháztartás alrendszereinek költségvetése terhére jogosulatlanul igénybe vett vagy rendeltetésétől eltérően felhasznált támogatás és járulékaik megfizetését az arra hatáskörrel rendelkező szerv elrendeli, és azt a kötelezett az előírt határidőig nem teljesíti. Az állami adóhatóság a támogatás visszafizetéséről rendelkező szerv megkeresésére a költségvetési támogatás visszatartási jogát e tartozások tekintetében is gyakorolja.

Lakóközösség: A társasház tulajdonostársainak, valamint a lakásszövetkezet tagjainak közössége.

Nem lakás céljára szolgáló helyiség: A pályázat szempontjából az a helyiség és/vagy a közös tulajdoni hányadból megillető arányos rész, mely az ingatlan-nyilvántartásban nem lakásként van nyilvántartva (például: üzletek, irodák, raktárak és az ezen helyiségekhez tartozó garázsok).

Önerő / saját erő: a Pályázó által készpénzben vagy hitelfelvétel formájában biztosított összeg a beruházás megvalósításához.

Teljesítménynyilatkozat: az építési termék gyártója által kiállított olyan dokumentum, amely az építési termék teljesítményét a termékre vonatkozó műszaki előírásnak megfelelően, hitelesen igazolja.

Vállalkozás: az Európai uniós versenyjogi értelemben vett vállalkozás (ideértve a lakásszövetkezetet is, azonban kizárólag a tulajdonában lévő lakáscélú ingatlanok vonatkozásában):

- Vállalkozás fogalma: Bármely gazdasági tevékenységet végző személy minősülhet annak (C-41/90. számú ítélet Klaus Höfner ECR I-01979. {1991} 21. pont)
- Gazdasági tevékenységnek minősül: bármely, egy adott piacon termékek és szolgáltatások nyújtásával járó tevékenység (C-35/96. számú Bizottság kontra Olaszország ítélet (ECR I03851. {1998} 36. pont),
- Egy vállalkozás gazdasági tevékenységet folytató egységnek tekintendő jogi formájától függetlenül (800/2008/EK rendelet I. melléklet 1. cikk)

1. sz. melléklet

NYILATKOZAT A CSEKÉLY ÖSSZEGŰ (DE MINIMIS) TÁMOGATÁSRÓL

Lásd külön melléklet.

2. sz. melléklet

**TÁRSASHÁZI / LAKÁSSZÖVETKEZETI KÖZGYŰLÉSI / RÉSZKÖZGYŰLÉSI / ÍRÁSBELI
SZAVAZÁSRÓL SZÓLÓ JEGYZŐKÖNYV-KIVONAT**

Lásd külön melléklet.

3. sz. melléklet

**A KIVITELEZŐ KIVÁLASZTÁSÁRA ÉS AZ ELJÁRÁSRA VONATKOZÓ IDŐBELI ÉS
MÓDSZERTANI ELŐÍRÁSOK**

Lásd külön melléklet.

4. sz. melléklet

KIVITELEZŐI ÁRAJÁNLAT MINTA

Lásd külön melléklet.